

Kommunstyrelsens sociala hållbarhetsutskott

§ 11

Dnr 00105/20239.7.1

Lokal samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Storgöteborg syd 2023-2026

Beslut

Sociala hållbarhetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar den nya lokala samverkansöverenskommelsen med lokalpolisområde Storgöteborg syd gällande från 1 maj 2023 till 31 december 2026.

Ärendet

Den lokala samverkansöverenskommelsen är det styrande dokumentet för Mölnåls stads brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i samverkan med lokalpolisområde Storgöteborg syd. Dokumentet beskriver organiseringen av det gemensamma strategiska och operativa brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet som styrs av det lokala brottsförebyggande rådet. Staden och polisen arbetar enligt modellen Trygg i som är gemensamt för samtliga lokalpolisområden Storgöteborg. Organiseringen innefattar även en beskrivning av hur Mölnåls stad möter kraven från kommande lag om kommuners brottsförebyggande ansvar som träder i kraft 1 juli 2023.

Dokumentet beskriver tre prioriterade områden som staden för angiven period ska rikta arbetet extra mot; 1. Ungdomar i riskzon, 2. Upplevd och faktiskt otrygghet i den fysiska miljön, samt 3. Hot och våld. Åtgärder som genomförs kommer hanteras i en åtgärdsplan som löpande uppdateras på brottsförebyggande rådets sammanträden.

Tidigare överenskommelse har sträckt sig över en period om två år, varav den senaste för hela 2021 och 2022. Kommande överenskommelse föreslås antas för fyra år för att sammanfalla med den politiska mandatperioden.

Ärendets behandling

Stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 13 februari 2023.

Förslag till beslut

Stadsledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar den nya lokala samverkansöverenskommelsen med Lokalpolisområde Storgöteborg Syd gällande från 1 maj 2023 till 31 december 2026.

Beslutsgång

Ordföranden om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Datum
2023-02-13

Dnr
KS 00105/2023

Charlie Karlsson, Brottsförebyggande samordnare

Kommunstyrelsen

Lokal samverkansöverenskommelse 2023–2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar den nya lokala samverkansöverenskommelsen med Lokalpolisområde Storgöteborg Syd gällande från 1 maj 2023 till 31 december 2026.

Ärendet

Den lokala samverkansöverenskommelsen är det styrande dokumentet för Mölnåls stads brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i samverkan med Lokalpolisområde Storgöteborg Syd. Dokumentet beskriver organiseringen av det gemensamma strategiska och operativa brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet som styrs av det lokala brottsförebyggande rådet. Staden och Polisen arbetar enligt modellen *Trygg i* som är gemensamt för samtliga lokalpolisområden Storgöteborg. Organiseringen innefattar även en beskrivning av hur Mölnåls stad möter kraven från kommande lag om kommuners brottsförebyggande ansvar som träder i kraft 1 juli 2023.

Dokumentet beskriver tre prioriterade områden som staden för angiven period ska rikta arbetet extra mot; 1. Ungdomar i riskzon, 2. Upplevd och faktiskt otrygghet i den fysiska miljön, samt 3. Hot och våld. Åtgärder som genomförs kommer hanteras i en åtgärdsplan som löpande uppdateras på brottsförebyggande rådets sammanträden.

Tidigare överenskommelse har sträckt sig över en period om två år, varav den senaste för hela 2021 och 2022. Kommande överenskommelse föreslås antas för fyra år för att sammanfalla med den politiska mandatperioden.

Beredning

Överenskommelsen har tagits fram av brottsförebyggande samordnare i samråd med kommunpolis utifrån lägesbilder om brott och otrygghet i kommunen och dess konsekvenser för invånare och platser. Lägesbilderna baseras på statistik av polisanmälda brott, felanmäld skadegörelse i stadens fastighetssystem, medarbetardialoger och samtal med medborgare samt trygghetsundersökningar. Förankring av utformning och organisation har skett i det lokala brottsförebyggande rådet (lokala BRÅ) och sociala hållbarhetsutskottet informerats kring val av prioriterade områden. Slutligen har inspel getts av samverkansgrupper som upptas i det operativa arbetet.

Ekonomi

I Budget och plan 2023–2025, KF 2022-11-30, §179, har kommunstyrelsen tilldelats 1,5 miljoner kronor för 2023 och därefter 3 miljoner kronor per år för trygghetsskapande åtgärder, där brottsförebyggande rådet, BRÅ, fått ett utökat uppdrag och mandat att leda arbetet. En stor del av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet sker inom ramen för förvaltningarnas och andra parter ordinarie verksamhet.

Expedieras till

Brottsförebyggande rådet, Stadsledningsförvaltningen, Lokalpolisområde Storgöteborg Syd

Karl Lundgren
Biträdande stadsdirektör

Lisa Järner
Enhetschef samordning för hållbarhet

Lokal samverkansöverenskommelse

<i>Styrdokument Program</i>	<i>Beslutat av Kommunstyrelsen, 201Å-MM-DD § XX dnr KS XX/XX</i>	<i>Gäller från och med 2023-05-01</i>
<i>Ansvarig Brottsförebyggande samordnare Stadsledningsförvaltningen</i>	<i>Gäller för Mölnåls stad och Lokalpolisområde Storgöteborg Syd</i>	<i>Senast reviderad 2023-03-17</i>

Lokal samverkansöverenskommelse

Innehåll

Lokal samverkansöverenskommelse	2
Innehåll.....	2
Bakgrund.....	3
Trygg i Mölndal	3
Social hållbarhet.....	4
Kommun/Lokalpolisområde	4
BRÅ Mölndal	4
Beslutsnivå	4
Operativt arbete	4
SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet)	4
Samhällsbyggnad	5
ANDTS-nätverk	5
Områdesarbete.....	5
Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck	5
Prioriterade områden Trygg i Mölndal 2023–2026	6
Ungdomar i riskzon.....	6
Upplevd och faktiskt otrygghet i den fysiska utemiljön	6
Hot och våld	6
Åtgärdsplan	6
Uppföljning och utvärdering	7
Kommunikationsplan	7
Avtalsperiod och avtalets upphörande.....	8

Bakgrund

Polisens grundläggande målsättning är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Rättsväsendet klarar dock inte ensam denna målsättning, den förutsätter att flera aktörer tar ansvar för utvecklingen mot ett tryggare samhälle. Sedan den 1 juli 2023 har kommuner ett lagstadgat ansvar för brottsförebyggande arbete. Lagen innebär att kommunen ansvarar för samordning av det lokala brottsförebyggande arbetet ihop med relevanta aktörer. Kommunen samordnar även ett strategiskt råd och har en samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet. Kommunstyrelsen ska ansvara för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete. Kommunfullmäktige ska kontinuerligt hållas informerat om arbetet.

Mer konkret innebär lagen att kommunen ska upprätta en lägesbild som beskriver brottsligheten och dess konsekvenser inom kommunen. Till detta tillkommer en orsaksanalys som identifierar orsakerna till problem i lägesbilden samt en åtgärdsplan för att angripande problemen.

I denna lokala samverkansöverenskommelse preciseras hur det brottsförebyggande arbetet organiseras i Mölndals stad ihop med Lokalpolisområde Storgöteborg Syd. Dokumentet beskriver vilka prioriterade områden som ska styra det strategiskt brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet.

Trygg i Mölndal

Mölndals stad och Lokalpolisområde Storgöteborg Syd arbetar efter modellen *Trygg i Mölndal*. *Trygg i* innebär att staden och polisen kartlägger brott och trygghet genom att samla in och sammanställa information baserat på statistik över polisanmälda brott och stadens

felanmälningar om bland annat skadegörelse, medarbetardialoger samt samtal med medborgare och trygghetsundersökningar. Från kartläggningen görs en för det lokala brottsförebyggande rådet gemensam läges- och problembild. Utifrån de prioriterade problemen görs en orsaksanalys för att identifiera bakomliggande orsaker. På dessa dras slutsatser till grund för en gemensam åtgärdsplan. Åtgärdsplanen består av insatser riktade mot problembilden, samt vem som ansvarar för respektive åtgärd och dess uppföljning. Slutligen görs en återkoppling genom att det gemensamma arbetet sprids internt och externt. Modellen innebär både trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete.

De prioriterade problemen ger även grund för ett lokalt medborgarlöfte mellan Mölndals stad och Lokalpolisområde Storgöteborg Syd och som gäller under en period om två år. Medborgarlöftet beskriver vilket problem som ska få särskilt fokus samt vilka insatser och aktiviteter staden och polisen åtar sig för att åtgärda problemet.

Inom den operativa samverkan som sker inom ramen för *Trygg i* används bland annat metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) som bygger på samma principer om kartläggning och lägesbild, orsaksanalys, insats, uppföljning och återkoppling.

Den lokala problembilden är föränderlig och revideras efter behov i åtgärdsplanen. Mölndals stad och polisen tecknar härmed en överenskommelse om samverkan i det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet enligt modellen *Trygg i Mölndal*.

Social hållbarhet

Kommunen har en roll att bidra till social hållbarhet i det lokala området. Det innebär att bidra till goda livsvillkor, till att mänskliga rättigheter realiseras och till att social sammanhållning och demokrati består. Mölndals stad har antagit ett ramverk för social hållbarhet som spänner över 2022–2026 och omfattar hela stadens organisation. Trygghet är ett av ramverkets fokusområden där staden gemensamt ska arbeta för att bevara och skapa trygga centrummiljöer, värna trygga ungdomsmiljöer, tydliggöra ett samordnat våldsförebyggande arbete där våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck ingår, samt förebygga och motverka narkotika bland unga.

Kommun/Lokalpolisområde

BRÅ Mölndal

I Mölndals stad finns ett brottsförebyggande råd (Styrgrupp BRÅ) som drivs i samverkan med Lokalpolisområde Storgöteborg Syd och samordnas av utsedd BRÅ-samordnare. Rådet består av förvaltningschefer eller medarbetare med delegerat beslutsmandat, politisk representation från Sociala hållbarhetsutskottet, räddningstjänsten, kommunens bostadsbolag samt polisledning och kommunpolis. Vid behov kan rådet även bjuda in andra viktiga aktörer verksamma i lokalsamhället till möten. BRÅ är ett rådgivande organ som har till uppgift att förse respektive nämnd med information om det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet samt hantera åtgärdsplanen. I BRÅ ska deltagarna ha mandat att uttala sig, ta med sig frågor och se till att förvaltningen eller bolaget agerar på dem.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen är det beslutande organet i Mölndals stads brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Sociala hållbarhetsutskottet bereder ärenden till kommunstyrelsen. Brottsförebyggande rådets styrgrupp råder och driver arbetet i samverkan, där lokalpolisområdeschefen ingår tillsammans med BRÅ-samordnare och kommunpolis.

Operativt arbete

I den operativa gemensamma verksamheten finns samverkansgrupper kopplat till de prioriterade områdena. Dessa arbetar med och följer upp insatser kopplade till åtgärdsplanen. Grupperna har representation av bland annat brottsförebyggande samordnare, SSPF-koordinator, folkhälsosamordnare, områdessamordnare, fältgruppen, med flera. Polisen är representerad i varje grupp. Då lägesbild och grund för insatser är föränderligt tillsätts även arbetsgrupper löpande efter behov för problem som uppstår och kräver snabb mobilisering.

SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet)

SSPF står för samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidssektor. Det är ett arbetssätt och en samverkansform som är avsedd för brottsförebyggande arbete kring barn och ungdomar (12–18 år) som bedöms vara i riskzonen för kriminalitet eller missbruk på både grupp- och individnivå. Det finns en styrgrupp, en operativ grupp och en koordinator. I grupperna ingår representanter på chefsnivå från de olika aktörerna. I samverkan kring varje enskilt barn eller ungdom involveras olika representanter från de olika aktörerna. Även andra aktörer kan tillkomma beroende på den unges behov.

Samhällsbyggnad

Parterna är överens om att samverka tidigt i samhällsplaneringsprocesser för att få med trygghetsfrämjande- och brottsförebyggande aspekter. Polisen och brottsförebyggande samordnare ska utifrån sin kunskap om brottslighet och ordningsstörningar lämna värdefulla synpunkter i samhällsplaneringen.

ANDTS-nätverk

Det lokala ANDTS-nätverket består av representanter från flera förvaltningar samt polisen och brottsförebyggande samordnare. Nätverket arbetar förvaltningsövergripande och förebyggande med frågor som rör alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Det övergripande målet för arbetet är att skapa en tonårstid fri från alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. För att nå målet fokuseras arbetet på att mobilisera vuxenvärlden att agera restriktivt gentemot ungdomars bruk av ANDT och överdrivet spelande, främst genom informationskampanjer, föreläsningar och dialoger med föräldrar och andra viktiga vuxna.

Områdesarbete

I fyra av Mölndals stads stadsdelar finns en lokal samverkan med en anställd samordnare för områdesarbete. Deras uppdrag är att verka trygghetsskapande i nära kontakt med invånarna. De arbetar med förebyggande socialt arbete och underlättar för lokal gemenskap, tillit och hållbara sammanhang. Som en del i det trygghetsskapande arbetet kallar områdessamordnare in till lokala samverkansmöten där bland annat BRÅ-samordnare samt kommunpolis deltar.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Mölndals stad bedriver ett samordnat arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Uppdraget är att samordna och utveckla stadens arbete med dessa frågor, såväl genom insatser för våldsutövare och våldsutsatta som förebyggande och främjande arbete mot våld. Samverkan med brottsförebyggande samordnare, polis och specifika arbetsgrupper sker löpande och BRÅ är styrgrupp för arbetet.

Prioriterade områden Trygg i Mölndal 2023–2026

Mölndals stad och lokalpolisområde Storgöteborg Syd tar gemensamt fram prioriterade områden för det brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet. Val av prioriterade områden grundas på gemensamma lägesbilder från både staden och polisen vilket baseras på statistik över polisanmälda brott, felanmäld skadegörelse till staden, dialog med medarbetare, samt samtal med medborgare och trygghetsundersökningar. Områdena är förankrade i det brottsförebyggande rådet som har det övergripande ansvaret för arbete med åtgärdsplanen. Det finns inga tydliga gränsdragningar mellan områdena utan förebyggande insatser för en plats eller en person kan mycket väl förväntas ha en positiv effekt på flera plan.

De prioriterade områdena är:

Ungdomar i riskzon

Mölndals stad och lokalpolisområde Storgöteborg Syd ska genom främjande, förebyggande, stödjande och repressiva åtgärder minska antalet unga i riskzon för kriminalitet och missbruk där psykisk ohälsa även kan vara en drivande faktor. Vi vill minska antalet unga som begår brott och utsätts för brott. Arbetet behöver ske inom flera verksamheter för att upptäcka och fånga upp unga på glid. Insatser ska riktas brett med exempelvis drogvaneundersökningar i skolor och öppna föräldramöten, samt fokuserat mot riskgrupper och individer genom riktade insatser med bland annat orossamtal och föräldrastöd. Staden och polisen ska även arbeta med närvaro av trygga vuxna i miljöer där barn och unga samlas utanför skoltid.

Upplevd och faktiskt otrygghet i den fysiska utemiljön

Mölndals stad och lokalpolisområde Storgöteborg Syd ska aktivt arbeta för att minska risken att utsättas för brott och öka den upplevda tryggheten på offentliga platser. Detta sker i flera led, dels genom att brottsförebyggande åtgärder beaktas tidigt i samhällsbyggnadsprocessen och planering av nya byggen, dels genom förbättrad fysisk utemiljö med belysning och skötsel. Vi skall bedriva aktiv platssamverkan på platser som idag av allmänheten upplevs som otrygga eller där kartläggning visar att risken att utsättas för brott är överrepresenterad. Vi skall bedriva ett samordnat och systematiskt arbete för att minska och förebygga skadegörelse, klotter och nedskräpning på skolgårdar och förskolegårdar.

Hot och våld

Mölndals stad och lokalpolisområde Storgöteborg Syd ska aktivt arbeta för att minska risken att utsättas för hot och våld i såväl skolan, i nära relation, i det offentliga rummet, mot tjänstemän och mot förtroendevalda. Hot och våld kan ta sig uttryck i flera olika former. Våld behöver inte vara fysiskt för att påverka någons livssituation utan kan bland annat ta uttryck psykiskt, sexuellt, genom tvång, genom trakasserier, ekonomiskt, eller digitalt. Förebyggande insatser behöver riktas mot både riskmiljöer, våldsutsatta och förövare för att förhindra upprepad utsatthet eller återfall.

Åtgärdsplan

Insatser, åtgärder och aktiviteter kopplade till de prioriterade områdena beskrivs närmare i en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen revideras fortlöpande när förflyttningar sker inom insatserna och när lägesbilder uppdateras. I planen sammanställs det konkreta arbete som sker runt om i stadens verksamheter och hos polisen samt kopplingen till den övergripande överenskommelsen visualiseras. Planen specificerar vem som planerar, utför och följer upp respektive aktivitet. Detta underlättar även sammanställning av en övergripande uppföljning. Åtgärdsplanen återkopplas löpande till brottsförebyggande rådet som ansvarar för upprättande och uppfyllande.

Uppföljning och utvärdering

Insatserna som beskrivs i åtgärdsplanen är såväl kort- som långsiktiga och kommer att revideras löpande utifrån den aktuella problembilden och i förhållande till de åtgärder som visar effekt. Enskilda insatser följs upp och utvärdering enligt ordinarie uppföljningsstruktur i respektive organisation och verksamhet. Övergripande uppföljning av åtgärdsplanen sker på årsbasis. Den lokala samverkansöverenskommelsen tecknas för en period om fyra år varefter en slutlig uppföljning görs.

Kommunikationsplan

Samverkansöverenskommelsen och åtgärdsplanen ska kommuniceras och spridas internt i respektive organisation. Vidare ska en kommunikationsplan finnas för Mölndals stad respektive Lokalpolisområde Storgöteborg syd.

Avtalsperiod och avtalets upphörande

Denna överenskommelse gäller för perioden 2023-05-01 – 2026-12-31

Överenskommelsen kan sägas upp av endera parten.

Mölnåls Stad
Datum

Lokalpolisområde Storgöteborg Syd
Datum

Stefan Gustafsson
Kommunstyrelsens ordförande

Christian Nylén
Lokalpolisområdeschef